

Per Nilsson *De geur van Melisse*

Toelichting voor de docent(e)

De les is geschikt voor de derde klassen van mavo, havo en vwo. De introductie, het lezen van de fragmenten en het beantwoorden van de vragen vergen één lesuur. De schrijf- en onderzoeksopdrachten zijn bestemd voor aansluitende lessen.

Let op: in de fragmenten wordt behoorlijk vrijmoedig over de eerste seksuele ervaringen geschreven.

A Introductie

U laat het omslag zien en de leerlingen hun verwachtingen uitspreken over de inhoud.

Daarna leest u de eerste drie tekstblokken (niet meer!) van de achterkanttekst voor.

Opnieuw laat u de leerlingen hun verwachtingen uitspreken. Vervolgens leest u voor: blz. 7 t/m 11. Hierna kunt u de volgende vragen aan de orde stellen:

- Wat is er zo ongebruikelijk aan dit verhaalbegin?
- Wie is de hoofdpersoon en wat is er met hem aan de hand?
- Wat lijkt hij van plan te zijn?
- Wat kan de reden hiervoor zijn?
- Waar zou dit boek over gaan?

B Uitvoering

De leerlingen lezen de fragmenten individueel en beantwoorden de vragen ieder voor zich of in tweetallen. Daarna volgt bespreking in groepjes. Met een klassikale bespreking door de groepsleiders kunnen de activiteiten rond de fragmenten afgesloten worden.

De opdrachten kunt u als huiswerk geven of in een volgende les laten uitvoeren. U kunt de leerlingen vrij laten kiezen of de opdrachten verdelen. De uitgewerkte opdrachten worden in de klas op het prikbord opgehangen, een deel door de leerlingen gepresenteerd.

De onderzoeksopdrachten vragen veel tijd. U kunt enkele individuele leerlingen of enkele groepen zo'n opdracht geven en een datum vaststellen waarop zij het werk moeten inleveren en presenteren aan de rest van de klas.

C Afronding

U kunt de les afsluiten door het voorlezen van een fragment. Geschikt is: blz. 126–132. Het eind lijkt weinig hoopvol, maar u kunt aangeven dat het toch niet zo slecht afloopt als het lijkt. U zou die goede afloop kunnen voorlezen (blz. 141, witregel tot en met 147), maar dan verraad u waarschijnlijk net te veel om de leerlingen nog zelf aan het lezen van het boek te krijgen.

Over Per Nilsson

Per Nilsson (1954) woont in het zuiden van Zweden, was muziek- en wiskundeleraar en publiceerde zijn eerste jeugdboek in 1986. Sindsdien zijn er veertien verschenen. Drie ervan zijn tot nu toe in het Nederlands vertaald: *Het lied van de raaf* (1996), *De geur van Melisse* (1998) en *Jij, jij en jij* (2000).

Hij schrijft boeken voor lezers van rond de vijftien, zestien jaar, jongeren die op de drempel van volwassenheid staan. Liefde en dood, goed en kwaad zijn de thema's die hij in zijn werk vaak aansnijdt, gecombineerd met de zoektocht naar de eigen identiteit: wie ben ik, wat kan ik, wat wil ik? Hoewel zijn boeken een vrij literair karakter hebben, zijn ze ook goed toegankelijk. De tegenstelling die je vaak ziet tussen wat jongeren graag lezen en wat literatuurcritici mooi vinden, kom je bij het werk van Per Nilsson niet tegen. Dat is opmerkelijk.

Nilsson zegt zelf dat hij wil schrijven over het dagelijks leven en over avontuur, over werkelijkheid en over dromen. Al deze elementen zitten inderdaad in zijn boeken, soms nauw met elkaar verweven. Soms lopen droom en werkelijkheid sterk in elkaar over, zoals in *Het lied van de raaf*, soms proberen de hoofdpersonen hun dromen te realiseren, maar merken dan dat de realiteit van alledag zich daartegen verzet (in *De geur van Melisse*) of ze ontdekken dat hun dromen zinloos of gevaarlijk zijn (in *Jij, jij en jij*).

Aan de bouw van zijn verhalen besteedt Nilsson veel aandacht. Zijn favoriete manier van vertellen is het gebruiken van een raamwerk waarbinnen zich allerlei gebeurtenissen afspeelen. In de buitenste verhaallaag richt de verteller zich rechtstreeks tot de lezer, die hierdoor sterk bij het verhaal wordt betrokken. Je bent je er ook steeds van bewust dat er iemand is die het verhaal vertelt. De buitenschil van het verhaal roept allerlei vragen op die je als lezer beantwoord wilt zien: waarom gedraagt de hoofdpersoon zich zo? Hoe komt die in deze situatie terecht? Hoe redt die zich eruit? De antwoorden hierop krijg je vervolgens in de verhalen die de binnenschil van het boek uitmaken. Daar leer je ook de hoofdpersonen goed kennen. Aan de gedachten en gevoelens van de personages wordt veel aandacht besteed en het is boeiend over hun innerlijk te lezen. In de loop van het verhaal maken ze een verandering door die heel overtuigend is beschreven.

De verhalen van Nilsson snijden onderwerpen en situaties aan die je als lezer echt raken en niet gauw loslaten. Als je het boek uit hebt, blijf je er vaak nog een tijd over nadenken.

Nilsson heeft een manier van vertellen die sterk filmisch aan doet. Hij gebruikt bijna geen beschrijvingen, maar toont in scenische passages wat er gebeurt. Dit veroorzaakt een enorme betrokkenheid bij het verhaal en zorgt voor een hoog tempo.

Door de recensenten van jeugdliteratuur is het werk van Nilsson zeer lovend besproken en de Zoenjury kende hem voor *De geur van Melisse* in 1999 een Zilveren Zoen toe, het hoogst haalbare voor een vertaald boek.

Boeken van Per Nilsson

Het lied van de raaf (1996)

De geur van Melisse (1998)

Zilveren Zoen 1999

Jij, jij en jij (2000)

Meer achtergrondinformatie:

Kirsten König in *Literatuur zonder leeftijd*, nr. 50, najaar 1999.

Ruud Kraaijeveld in *Lexicon van de jeugdliteratuur*, afl. juni 2001
Joke Linders e.a. in *Encyclopedie van de jeugdliteratuur*, Nijhoff/Piramide 2001.

Samenvattingen en besprekingen van zijn boeken in *Jeugdboeken 1996, 1998 en 2000* (Ellesy), *Een kwestie van smaak* (Ellesy 2000).

Andere lessen over de boeken van Nilsson staan in het tijdschrift *Jeugdliteratuur in de basisvorming* (Biblion; ook gebundeld in boekvorm en op cdrom, Biblion 2001), in diverse edities van de *Handleiding voor de Jonge Jury* (CPNB) en in *Zelfstandig werken met jeugdboeken* (Walvaboek 2001).

De fragmenten

Lees de onderstaande fragmenten en beantwoord daarna de vragen.

Fragment 1 – Een ongeveer zestienjarige jongen zit in zijn kamer. Op zijn bureau liggen allerlei voorwerpen die te maken hebben met het meisje Melisse. Eén voor één pakt hij de voorwerpen op: ze roepen stuk voor stuk herinneringen bij hem op. Bij een laken ziet hij in gedachten de volgende beelden.

Kan dit stuk niet doorgespoeld worden?

Nee! Je moet de hele film zien. De lange en ongcensureerde versie.

Maar dit is de scène die het moeilijkst voor hem is om te zien. En toch heeft hij deze scène het vaakst bekeken. Dit is ook het gedeelte van de film dat hem niet geschikt voor kinderen maakt. (...)

Toen ze zijn nek had gemasseerd, begonnen haar vingers andere delen van zijn lichaam te onderzoeken.

En zijn vingers begonnen haar lichaam te onderzoeken. Dat was een nieuwe gewaarwording voor zijn vingers.

Ze was zacht. En op sommige plekjes was ze een klein beetje vochtig.

Hij begon haar kleren uit te trekken.

Zij begon zijn kleren uit te trekken.

Al gauw hadden ze elkaars kleren helemaal uitgetrokken.

Ze was heel zacht en een klein beetje vochtig.

‘Ik geloof dat het toch nog gevaarlijk is geworden,’ zei ze terwijl ze hem van zich af hield met haar handen op zijn schouders. ‘Ik had beter naar mijn moeder moeten luisteren.’

‘Ik ben volkomen ongevaarlijk,’ zei hij en hij wilde verder gaan met waar hij mee bezig was.

‘O ja? Wat steekt daar dan omhoog?’ zei ze met een knikje.

Hij keek langs zijn buik naar beneden.

‘O dat. Die is ook totaal ongevaarlijk,’ zei hij terwijl hij probeerde haar omver te rollen op het bed.

‘Wacht even,’ zei ze terwijl ze van hem af gleeed. ‘Ik moet eerst plassen. Te veel thee...’

Toen ze de kamer uit was gelopen, gooide hij de spreij van het bed en kroop onder het dekbed.

Ik lig hier in mijn bed en wacht op Melisse, dacht hij.

Het voelt helemaal niet vreemd, dacht hij.
Onder zijn hoofd, onder het kussen, lag een pakje condooms. Dat was nu geland.
En ze kwam naar hem toe en kroop bij hem in bed en opende zich voor hem en...
'Maar... maar,' stotterde hij terwijl hij vlug van haar af rolde.
Hij kwam overeind en ging met zijn wijsvinger over haar buik, trok een cirkel rond haar navel, en nog een en nog een.
'Wat is er?' vroeg ze.
Haar hoofd op het kussen.
'Kun... kun je... kun je dan niet... zwanger worden?' stotterde hij zonder dat hij haar aan durfde te kijken.
Ze lachte. Maar niet minachtend.
Ze lachte lief en ze zei: 'Nee. Je kunt niet zwanger worden. Vrouwen kunnen zwanger worden. Maar ik zal je wat laten zien.'
Ze kroop het bed uit, liep naar het raam en trok het rolgordijn omhoog.
'Wat zie je?' vroeg ze met haar rug naar hem toe.
'Jou,' zei hij blij. 'En je hebt geen kleren aan.'
Ze draaide zich naar hem om.
'Ach... Jij hebt ook geen kleren aan hoor. Maar je moet naar de hemel kijken. Wat zie je dan?'
Hij keek naar de nachthemel.
'Een maan,' zei hij. 'Die helemaal vol is.'
'Precies,' knikte ze. 'Volle maan. En als het volle maan is, ben ik het minst vruchtbaar. Ik ken mijn lichaam. Ik kan nooit zwanger worden als het volle maan is. Dat is een biologische onmogelijkheid. Vertrouw me maar.'
Haar vertrouwen? Als ze had gezegd dat hij kon vliegen, had hij het raam opengedaan en was hij naar buiten gesprongen.
Ze trok het rolgordijn weer naar beneden en kwam naar hem toe.
'En als je bang bent voor meisjesbacillen,' zei ze ernstig, 'die heb ik niet. En jij... ik neem aan dat jij ook geen jongensbacillen hebt waar je mij mee kunt besmetten.'
'Nee nee...'
Zeven seconden, stilte, gedachten.
'Kom nou,' zei hij toen. 'Waar wacht je op?'
Vaarwel condooms. Jullie kunnen de planeet Aarde weer verlaten en op weg gaan naar het volgende melkwegstelsel. Vijf, vier, drie, twee, een, nul...
De eerste keer.
De eerste keer in zijn leven.
En in vijf seconden was het voorbij.
'O jee...'
Hij durfde haar niet aan te kijken.
'Sorry...' mompelde hij met zijn gezicht in het kussen.
Ze draaide zijn gezicht naar zich toe en keek hem onderzoekend aan.
'Suffie,' zei ze teder. 'Waarom zeg je sorry? Het kost tijd om elkaar te leren kennen, elkaar ook op deze manier te leren kennen. Het kost alleen wat tijd...'
Hij knikte.
Hij wilde niets liever dan haar leren kennen. Op deze manier.
'Je bent zo heerlijk,' zei ze terwijl ze haar vinger op zijn lippen liet rusten.
Heerlijk?
Had ooit iemand wel eens tegen hem gezegd dat hij heerlijk was?

Hij dacht na.
Zijn moeder misschien, toen hij een baby was en ze hem in zijn badje deed en zijn zware hoofd met haar ene hand ondersteunde.
Had zij toen gezegd: 'Je bent zo heerlijk.'
Misschien. Maar dat wist hij niet. Dat kon hij zich niet herinneren.
'Je bent zo heerlijk,' fluisterde ze weer.
Hij vond het fijn.
Het gaf hem een warm gevoel.
En hij zei het enige wat je op zo'n moment kon zeggen: 'Nee, jij bent heerlijk.'
En hij meende het.
'Je bent zo zacht,' zei ze terwijl ze haar vingers langs zijn hals liet glijden, naar zijn schouders en zijn borst. 'Je bent zo zacht als een baby...'
'Nee, jij bent zacht,' zei hij.
En hij meende het.
Ze was zo heerlijk en zacht als geen ander.
Zo heerlijk en zacht en een klein beetje vochtig.

'Wat is er?'
Zonder iets te zeggen, wurmde hij zich uit bed en liep naar het raam.
'Wat doe je?' vroeg ze.
Hij zei niets totdat hij weer bij haar in het bed was.
'Melisse,' zei hij toen en hij liet haar een paar blaadjes zien die hij van het plantje in de vensterbank had afgeplukt. Melisse voor Melisse. Hij wreef een paar blaadjes fijn tussen zijn vingers en streek ze daarna achter haar linkeroor.
En zonder een woord te zeggen, smeerde hij haar zorgvuldig en met grote ernst in
onder haar kin
en op haar linkerschouder
en op haar linkerborst
en op haar buik
en op haar linkerheup
en op haar linkerknij
en op alle tenen van haar linkervoet
en op alle tenen van haar rechtervoet
en op haar rechterknij
en op haar rechterheup
en nog eens op haar buik
en op haar rechterborst
en op haar rechterschouder
en nog eens onder haar kin
en op het laatst achter haar rechteroor.
Ze lag de hele tijd stil op haar rug. Pas toen hij klaar was, tilde ze haar hoofd op van het kussen en giechelde: 'Wat doe je? Wil je me soms opeten? Nu je me gekruid hebt...'
'Mmm,' knikte hij. En hij kustte haar tenen en haar knieën en haar heupen en haar buik en haar borst en haar schouders en haar kin. Op het laatst kustte hij haar achter haar oren.
'Hmmm. Je smaakt naar citroen.'
'Zo zuur als een citroen?' lachte ze.
'Zo lekker als een citroen,' zei hij.

‘Weet je wat het eerste was dat me bij jou opviel?’ vroeg hij na een poosje.
Ze knikte.
‘Na je haar dan?’ zei hij.
Ze schudde haar hoofd.
‘Je oor,’ zei hij.
‘Mijn oor? Ik heb er toch twee. Viel alleen het ene je maar op?’ vroeg ze geamuseerd.
‘Hm,’ knikte hij. ‘Het was het rechter. Dit hier.’
‘Au...’
‘Weet je wat het eerste was dat me bij jou opviel?’ vroeg ze.
‘Nee.’
‘Dat je altijd naar me zat te staren in de bus. Ik dacht: Die daar, die mag wel uitkijken dat zijn ogen er niet uitrollen.’
De tweede keer.
Ze begon net haar ogen een beetje dicht te knijpen, toen hij het niet langer kon houden.
Daarna was hij stil en teleurgesteld.
‘Wat is er?’ vroeg ze met haar hand in zijn nek.
‘Ik wil... maar ik wil... dat jij... dat jij het ook lekker vindt,’ mompelde hij.
‘Suffie,’ zei ze net als de vorige keer, ‘ik zei toch... Het lukt nooit de eerste keer dat je met iemand bent. Je moet elkaar leren kennen. Dat zei ik toch...’
Haar woorden beten zich vast in zijn hoofd: Het lukt nooit de eerste keer. Nooit.
Met hoeveel jongens was ze geweest, dat ze dat wist? Dat ze kon zeggen ‘nooit’?
Meer dan twee natuurlijk. Vier? Zeven? Dertig?
En rat met vlijmscherpe tanden begon aan zijn hart te knagen. Aiaiai, pijn pijn pijn...
De tranen sprongen bijna in zijn ogen, maar toen bedacht hij ineens wat ze nog meer had gezegd: De eerste keer.
Het lukt nooit de eerste keer, had ze gezegd. En dat hield een belofte in voor een tweede keer, en een derde keer en... en een heleboel keer.
Het leven is geweldig.
‘Waar denk je aan?’ lachte ze. ‘Je ziet er zo blij uit.’
‘Ik denk aan een roodharig gansje,’ lachte hij en hij kuste haar op haar neus.
Ze vielen in slaap, in elkaars armen, tussen gekreukte, bezwete lakens.
Hij kon zich niet herinneren dat hij in slaap was gevallen, maar toen hij wakker werd schermerde het. Hij had nog maar een uurtje geslapen. Hij leunde op zijn elleboog en bekeek de jonge vrouw die met haar hoofd op zijn kussen lag te slapen. Ze lag op haar zij. Haar mond was open en ze had haar ene knie opgetrokken tot bijna onder haar kin.
Een warm gevoel van blijdschap doorstroomde hem.
Ik heb je zien slapen, dacht hij.
Ik heb je rode haar op mijn kussen gezien, dacht hij.
Ik heb je rode haar op mijn kussen zien slapen, dacht hij en hij viel weer in slaap.

‘Psst...’ fluisterde ze met haar mond vlak bij zijn oor. ‘Word eens wakker. Word eens wakker mijn schone slaper...’
Hij deed zijn ogen open.
Ze zat op haar knieën naast zijn bed, gedoucht en aangekleed.
‘Wat is er?’ zei hij slaperig. ‘Hoe laat is het? Waar was je?’
‘In jouw bed,’ lachte ze. ‘En het is half acht. Ik moet naar huis, voordat mijn moeder uit haar werk komt. Dan hoeft zij niet ongerust te worden. En ik hoef niet te liegen.’

‘Niet weggaan,’ mompelde hij. ‘Blijf bij me...’
‘Dat kan niet.’
‘Wanneer zien we elkaar dan weer?’ zei hij terwijl hij rechtop in bed ging zitten. ‘Niet weggaan...’
‘Ik heb voor vandaag al wat anders afgesproken,’ zei ze. ‘Maar morgen. Morgen misschien?’
‘Nee,’ zei hij bedroefd. ‘Ik ga meteen nadat de school is afgelopen naar het vliegveld. Niet weggaan...’
‘Dan zien we elkaar pas weer na Amerika,’ zei ze. ‘Snik. Maar een maand is zo om. Zeker als het vakantie is.’
‘Een maand duurt een eeuwigheid,’ zei hij. ‘Ik zal iedere dag naar je verlangen. Ieder uur. Iedere minuut. Iedere seconde. Niet weggaan...’
Zij had moeten zeggen: Ik zal ook naar jou verlangen. Dat zei ze niet.

Fragment 2 – Hierna vertrekt de jongen naar Amerika. Van daaruit schrijft hij haar verscheidene brieven. Direct na zijn terugkeer gaat hij naar Melisse’s huis. Die had hem pas een dag later verwacht. In haar huis bevinden zich Hans-Peter en Jurgen, Zwitserse jongens die Melisse en haar vriendin vorig jaar op wintersportvakantie hebben ontmoet. ’s Avonds gaan ze naar de film en de jongen vraagt of hij mee mag. Na de voorstelling speelt zich het volgende af.

Ze liepen met z’n allen naar huis. Hij had zijn fiets aan de hand. Als hij zijn fiets niet had hoeven meeslepen, had hij een arm om haar heen kunnen slaan. Dat had hij nodig. Nu kon hij alleen maar dichtbij haar lopen en af en toe proberen zich tegen haar aan te drukken. Maar zij drukte niet terug.
‘Wat vond je ervan?’ vroeg Lotta. ‘Van de film?’
‘Eh...’ zei hij onnozel. ‘Eh...’
‘Dat was een diepgaande analyse,’ lachte Lotta. ‘Dat vond ik nou ook. Ik ben het helemaal met je eens.’
Hij keek Lotta taxerend aan. Ze was leuk.
‘Eh... ik heb zitten slapen denk ik,’ zei hij. ‘Ik... ik ben helemaal uitgerangeerd. Van de reis...’
Nee, dat was niet waar.
Hij had niet geslapen, hij was wakker geweest. Maar toch had hij de film niet gezien. Dat hij uitgerangeerd was, dat was wel waar. Maar dat wist hij toen nog steeds niet. Daar zou hij zo achter komen.
‘Wij gaan deze kant op,’ zei Lotta op een hoek. ‘We gaan naar huis. Dag!’
‘Gute Nacht,’ zei Jurgen en hij stak z’n hand op.
‘Tot morgenochtend vroeg,’ zei Lotta tegen Melisse.
‘Have a nice time,’ zei Melisse met een veelbetekenend lachje.
Ja. Lotta en Jurgen gingen hun eigen kant op. Ze hadden hun armen om elkaar heen geslagen, ze lachten en kusten elkaar. De begeerte straalde er vanaf.
Hij keek ze na en knikte in zichzelf. Ja, die zouden het zeker leuk hebben.
Op dat moment draaide hij zich om naar haar, naar Melisse. Op dat moment zag hij haar blik. Haar blik en haar lach naar Nazi-Hans. Zij hadden Lotta en Jurgen ook staan nakijken en nu keken ze elkaar aan en...
Hij herkende dat lachje. Mona Lisa. Hij wist wat dat betekende.
Pas toen gingen zijn ogen open.
Zo lang duurde het voordat hij het begreep.
Pas toen begreep hij dat hij eruit lag. Dat het voorbij was voor hem. Dat hij had afgedaan.

Offside. Afgelopen. Weg.

Pas toen zag hij dat hij blind was geweest.

Een diepe afgrond opende zich voor hem. Hij kreeg het koud, hij bibberde alsof hij huiverde van de kou, hij zweette, vlijmscherpe tanden begonnen te knagen aan zijn hart en binnen in hem groeide een zware, harde klomp, zijn ogen stonden vol tranen, hij wilde huilen, hij wilde vechten, hij wilde... hij wilde niets, hij wilde dood.

‘Nou, wij moeten ook maar eens...’ begon Melisse, maar toen zag ze hoe hij over zijn fiets gebogen stond, met zijn hoofd naar beneden. ‘Wat is er? Ben je ziek? Voel je je niet lekker? Je... je bent lijkleek!’

Ze liep naar hem toe, wilde hem ondersteunen, hem helpen, maar hij wrong zich los.

‘Laat me met rust!’

Ze keek hem verbaasd aan.

Hij keek de andere kant op.

Zij, die niet langer Melisse was, maar in de loop van een paar seconden in een vreemde was veranderd, keek hem aan.

Begreep ze dat hij het had begrepen? Nee, nog niet echt. Ex-Melisse keek hem verbaasd aan.

Van het vervolg bestaan er verschillende versies. Iedere keer dat de film-in-zijn-hoofd werd vertoond, was deze scène anders. Hier volgen een paar voorbeelden.

Versie 1

Hij tilde zijn hoofd op en keek haar aan door een waas van tranen.

‘Het is niet eerlijk,’ zei hij terwijl hij probeerde zijn tranen niet te laten doorklinken in zijn stem. ‘Het is niet eerlijk.’

‘Wat?’ zei ze bezorgd. ‘Wat?’

‘Ik heb zo naar je... verlangd. De hele tijd heb ik naar je verlangd. En je gemist. Het is niet eerlijk.’

Zij zei niets.

‘Ik ben nog nooit verliefd geweest... ik ben nog nooit zo verliefd geweest... als op jou. Dan moet je toch iets terugkrijgen. Anders is het niet eerlijk...’

Zij zei niets en keek naar de grond. Schuin achter haar stond Nazi-Hans. Hij begreep er niets van.

Versie 2

Hij tilde zijn hoofd op en keek haar kalm aan.

‘Waar slaapt hij?’

‘Wat?’ zei ze.

Dat zei ze om tijd te winnen.

‘Waar slaapt hij? Hij daar. Nazi-Hans,’ zei hij met een knikje.

‘Hij heet Hans Peter,’ zei ze vinnig. ‘En het gaat jou niets aan waar hij slaapt.’

Hij knikte verbitterd.

‘Heil Hitler,’ zei hij terwijl hij een stijve nazi-groet maakte in de richting van de stomverbaasde Nazi-Hans. ‘Have a nice time.’ Toen pakte hij zijn fiets en ging er vandoor.

Versie 3

Hij tilde zijn hoofd op en keek haar minachtend aan.

‘Is hij goed?’

‘Wat?’ zei ze ‘Wat bedoel je?’
‘Is hij goed? In bed. In jouw bed,’ zei hij hard. ‘Neukt hij goed?’
Ze keerde zich van hem af.
‘Kom, we gaan,’ zei ze terwijl ze Nazi-Hans bij zijn arm pakte. ‘Wir gehen nach Hause.’
‘Is hij beter dan ik?’ schreeuwde hij ze wanhopig na.
Toen draaide ze zich om en kwam naar hem toe.
‘Ik vergelijk geen jongens,’ zei ze terwijl ze hem kalm aankeek, ‘en ik neuk niet. Ik vrij. En alleen maar met jongens waar ik heel erg veel om geef.’
‘En om hoeveel jongens tegelijk kun jij heel erg veel geven?’ vroeg hij. ‘Twee, drie, vier, zeven? Of een voetbalelftal. Of, verdomme...’
Hij zweeg en keek naar de grond.
‘Ik ben niet van jou,’ zei ze.
Na een korte stilte ging ze verder met een veel vriendelijkere stem: ‘Tot morgen. Dan kunnen we praten...’
‘Nooit,’ zei hij en hij fietste weg.

Versie 4

Hij tilde zijn hoofd op en zag dat zij ook tranen in haar ogen had. Ze begreep het, hoewel hij niets had gezegd. Ze begreep dat hij het had begrepen.
‘Hé,’ zei ze met een verdrietige stem, ‘hé... alles gaat vandaag zo fout. Het was echt niet de bedoeling dat het zo zou gaan. Hé...’
Ze kwam vlak voor hem staan en keek hem smekend aan. Hij beet op zijn lip, maar hij zei niets.
‘Hé,’ ging ze verder, ‘ik heb ook naar jou verlangd; de eerste dagen dat je weg was, heb ik aan niets anders gedacht dan aan jou, en toen, toen ik weer een beetje normaal was geworden, kwam Hans-Peter. Dat was toch al een hele tijd geleden afgesproken, en... Hé... We kunnen toch proberen om... Ik heb me nog nooit eerder zo gevoeld als met jou. Hé...’
Hij beet zo hard op zijn lip dat het bijna begon te bloeden, maar hij zei niets, draaide zich om, pakte zijn fiets en ging.

Versie 5

Hij tilde zijn hoofd op en liep zonder een woord te zeggen op Nazi-Hans af.
‘Hier, Nazi-zwijn,’ zei hij terwijl hij hem een harde trap tussen zijn benen gaf.
Nazi-Hans klapte dubbel van de pijn en viel langzaam, als in slow-motion, op straat.
Hij keek Nazi-Hans koud aan, terwijl hij daar in elkaar gedoken lag te jammeren.
‘Aan hem zul je niet veel hebben vannacht,’ zei hij terwijl hij zich naar haar toekeerde, ‘vuile hoer...’

Stop!

Die laatste versie was toch echt te ver van de werkelijkheid om nog interessant te zijn?
De werkelijkheid, ja. Hoe zag die eruit?
Ongeveer zo:

Versie 0

Hij tilde zijn hoofd op en keek haar aan. Kon het echt waar zijn? Hij voelde zich opeens niet lekker. Zijn benen wilden hem niet meer dragen.
‘Ik moet naar huis,’ zei hij met een doffe stem. ‘Ik voel me niet lekker.’

Ze keek hem onderzoekend en ernstig aan. Nu begreep ze dat hij het had begrepen.
'Hé,' zei ze, 'ga nu maar naar huis om te slapen. Ik bel je morgen. We moeten praten.'
'Dat wil ik niet,' fluisterde hij hulpeloos.
'Wat?' vroeg ze terwijl ze zich naar hem toe boog. 'Wat zeg je?'
Hij zei niets meer, draaide zich om, sprong op zijn fiets en fietste weg.
Hoe hij die avond thuis was gekomen, kon hij zich niet meer herinneren.
Zo was het ongeveer gegaan.

Maar versie 1

versie 2

versie 3

en

versie 4

klopten ook ergens wel.

Vragen bij de fragmenten

Bij fragment 1

- 1 Als de jongen met Melisse naar bed gaat, is dat een heerlijke ervaring. Toch gaat het niet helemaal zoals hij wil. Hoe komt dat? Hoe reageert Melisse daarop? Wat blijkt daar volgens jou uit?
- 2 De jongelui hebben seks zonder voorbehoedsmiddelen omdat Melisse dat niet nodig vindt. Welke reden geeft zij daarvoor? Wat vind je daarvan?
- 3 Laat aan de hand van enkele voorbeelden zien dat Melisse een volwassener indruk maakt dan de jongen.
- 4 Wijkt de indruk die je van Melisse in het eerste fragment krijgt, af van hoe zij zich later gedraagt? Leg uit.
- 5 Wekt Melisse bij de jongen verwachtingen die later helemaal niet blijken te kloppen? Licht je antwoord toe.

Bij fragment 2

- 6 Geef je mening over het gedrag van Melisse.
- 7 Geef je mening over de jongen. Vind je hem onnozel of juist niet?
- 8 Welke karaktereigenschappen heeft de jongen?
- 9a Het fragment eindigt op een eigenaardige manier. Waarom worden er vijf versies gegeven van de gebeurtenissen na het bioscoopbezoek?
- 9b In elke versie heeft de jongen andere gevoelens. Beschrijf die verschillende gevoelens en verklaar ze.
- 9c Wat is het voornaamste verschil tussen versie 0 en de andere versies?
- 9d Het beeld dat je van Melisse in versie 1-4 krijgt, verschilt sterk van dat in versie 0. Wat is het verschil?
- 9e Nadat de jongen in versie 0 heeft beschreven hoe het ongeveer is gegaan, zegt hij dat de andere vier versies ook ergens wel klopten. Leg uit wat hij daarmee bedoelt.
- 10 Zou je het hele boek willen lezen? Waarom (niet)?

Opdrachten bij de fragmenten

Kies één van de volgende opdrachten

- 1 Beschrijf een deel van de gebeurtenissen in het eerste fragment vanuit het standpunt van Melisse. Leef je zo goed mogelijk in Melisse in.
- 2 Beschrijf de gebeurtenissen aan het eind van het tweede fragment vanuit het standpunt van Melisse. Verplaats je in Melisse.
- 3 Stel je voor: Nadat de jongen en Melisse seks hebben gehad, schrijven ze die avond ieder een bladzijde in hun dagboek. Leef je in hen in en schrijf die dagboekbladzijden.
- 4 Schrijf een vervolg op het tweede fragment.
- 5 Stel je voor dat Melisse na de gebeurtenissen in het tweede fragment de volgende dag een brief schrijft aan de jongen. Leef je in Melisse in en schrijf die brief.
- 6 Stel je voor: na de gebeurtenissen aan het eind van het verhaal schrijft de jongen de volgende dag een brief aan Melisse. Schrijf die brief.
- 7 In dit jeugdboek wordt nogal open over seks geschreven. Ben je het daarmee eens of juist niet? In veel jeugdboeken gaan schrijvers minder ver dan Per Nilsson. Schrijf een artikel voor de schoolkrant waarin je je mening geeft over de manier waarop seks in jeugdboeken beschreven zou moeten worden. Je mag ter vergelijking andere jeugdboeken gebruiken. Je kunt ook vergelijkingen maken met films. Ondersteun je mening met argumenten.

Eigen onderzoek doen

Kies één van de volgende onderzoeksopdrachten

- 1 Lees het hele boek en schrijf er een recensie over voor de schoolkrant.
- 2 Lees het hele boek en een ander boek van Per Nilsson. Schrijf een artikel voor je klasgenoten waarin je beide boeken met elkaar vergelijkt.
- 3 Lees het hele boek en een ander boek waarin verliefdheid centraal staat (zie de lijst hieronder). Schrijf een artikel voor de schoolkrant waarin je beide boeken met elkaar vergelijkt.
- 4 Zoek achtergrondinformatie in de bibliotheek of op internet over de risico's die je loopt als je zonder voorbehoedsmiddelen vrijt. Schrijf een informatieve tekst over die risico's voor de schoolkrant.
- 5 Maak een tekst- en fotocollage die past bij *De geur van Melisse*.
- 6 Zoek drie gedichten of songteksten die passen bij de fragmenten. Schrijf ze op en leg uit waarom ze erbij passen.

Andere boeken over verliefd zijn

Caja Cazemier, *Weerlicht*

Imme Dros, *Ongelukkig verliefd*

Imme Dors, *Liefde en wat er voor door gaat*

Else van Erkel, *Luuc!*

Else van Erkel, *Philip en Julia*

Ed Franck, *Het huis van eb en vloed*

Ed Franck, *Aeneas en Dido*
Ed Franck, *Tristan en Isolde*
Ed Franck, *Romeo en Julia*
Haye van der Heyden, *Vrijen*
Haye van der Heyden, *Liefde*
Unni Lindell, *De zuigzoen*
Unni Lindell, *Anna's kind*
Mattie Nikkessen, *Voor even kan altijd*
Per Nilsson, *Het lied van de raaf*
Per Nilsson, *Jij, jij en jij*
Beatrijs Nolet, *Ravia's dagboek: Verboden lectuur*
Kjersti Scheen, *Maanmeisje*
Marita de Sterck, *Splinters*
Marita de Sterck, *Wachten*
Shelley Stoehr, *Morgen Wendy*
Edward van de Vendel, *De dagen van de bluegrassliefde*
Margaret Willey, *De sterren van de hemel*
Jan de Zanger, *Voor een halve zak drop*
Jan de Zanger, *Dit been is korter*
Zohra Zarouali, *Amel en Faisel*
Zohra Zarouali, *Amel*
Zohra Zarouali, *Sanae*